

FLUID

Laris Gaiser, geopolitični analitik, predsednik Slovenskega panevropskega gibanja

V velike čevlje dr. Bučarja

Spoštovani Laris,

podedovali ste Slovensko panevropsko gibanje od staroste Franceta Bučarja, v kakšni kondiciji je slovenska Panevropa za vse-evropsko srečanje v Strasbourgu ta vikend? Rešujemo svet, ste se posmejali, ko ste se odpravljali na pot. Vašega panevropskega predhodnika, ki je osebno prijateljeval z izumiteljem Panevropote Ottom von Habsburgom, skrbi, kam gre Evropska unija (Slovenija je pa tako ali tako zavozila, je neizprosna); jugoslovansko bolezen ji je pripisal in pristavil, da je EU ne zna prepoznati. Vi pa tudi ocenjujete, da je Evropa v krizi kot še nikoli. Vizije nima niti pravih voditeljev, pravite v času, ko vsi gledamo v Grčijo in ko so spet popularni debatni klubi o EU: ali bo Združene države Evrope ali pa je ne bo. Spet se išče telefonsko številko Evrope.

Kje so meje Evrope, vas moram pa tudi vprašati, že zaradi Turčije, ki neverjetno gospodarsko cveti. Strahovoltaična je Evropa, pravite, krize so v njenem DNK, njeno vezno tkivo je pa danes vsemu navkljub evro? Čeprav finančni fašizem vse najeda? Tehnokraci in špekulanti so zamenjali politike? Po drugi strani z nemško-francoskega vlaka odlepljajo francoske vagone. Še kakšna druga zastava plapolja, ne samo nemška, pripovedujete rojakom, ki jih je na nemško-francosko kompozicijo vkrkal bivši premier. Medtem je vlak Merkozy pritrobil na zadnjo postajo (Pahorjev, če bo šlo po planu sveže padlega predsednika SD, pa na predzadnjo) in usoda nam je morda, pravite, poslala neznanega francoskega socialista, novega stanovanca Elizejskih poljan, da nas vse skupaj reši neuspešnega pilotiranja najhujše mednarodne krize

sodobnega sveta. NGP, nemški gospodarski prostor, čaka usoda Sovjetske zveze, ste napisali. Ni mogla biti naključna tista strela v letalo novega francoskega predsednika, ko je Hollande letel k Merklovi v Berlin. Pa saj ni naključij.

Vi, Laris, ste pa znova Ptujčan. Po duši? Ker po geografiji morate biti prebivalec planeta. Evropejec, seveda. Z nič manj kot sorodniškimi vezmi z avstrijskocesarskim admiralom Wilhelmom von Tegethoffom, ki se je 150 let pred vami rodil v Mariboru. Omenili ste mi zadnjič vaše prve mentorje, povejte, prosim, več o tem. Šele na dantejevski polovici življenja je za vami osepuljiva profesionalna pot, ki korenini v vaši italijanski mladosti. Pravniška diploma v Veroni, magisterij iz mednarodnih odnosov in diplomacije v Milanu, v Torinu specializacija iz kriznega menedž-

menta, doktorat v Rimu, profesura v Združenih državah. Vmes je bil pa tudi aktivni šport. Geopolitični analitik. Svetuje evropskim vladam in konzernom, napišejo v vašo hitro biografijo. Z Berlusconiem ste tudi imeli nekaj? Kaj pa Janša, vpraša kaj? Slovenija danes hitro propada, gospodarsko in politično, upravljavsko, opozarjate na to vse očitnejšo realijo. Zato ste podpisali proslovenski memorandum gibanja Odgovornih? Pa bi naša država, skorajšnja 21-letnica, lahko bila privlačen evrosredozemski logistični center, če bi znala. Če bi imela smer. Zanimivo finančno središče namesto tajkunske oplenjene provinca. Kje vse, kdaj smo se zagostili? Ko gre iz skrčenih družinskih proračunov največ za hrano, kakor sugerirajo zadnje statistike, smo v revščini, ni res? Liderka na Balkanu Slovenija ni, od te samoprevare se je menda poslovila? Preveč

samoooklicanih velepomembnežev hodi po naših notranjepolitičnih terenih, zraka zmanjka za zunanjo politiko, za zunanjo politiko z značajem, ki je po vašem pr(a)va politika, najpomembnejša. Čeprav je, kakor iz ameriške politične zgodovine citira predsednik republike, v resnici vsa politika lokalna? Danes še posebno.

Vam je žal, da je bila vaša kandidatura na predčasni parlamentarni volitvah neuspešna? Kje natančno ste se videli, v čem, če bi bili izvoljeni? V državnem zboru bi sedeli? Kako je Laris Gaiser prišel k "SLS Radovana Žerjava", kakor so se eseseovci pred volitvami marketinško dali doregistrirati.

Za rojstni dan vam čestitam. Evropski nogometni prvak bo pa Italija?

Prijazno pozdravljam.

Vanessa Čokl

Politiki so stari. Zgodovina jih je povozila.

Draga Vanessa,

Tvoje pismo mi je prispelo točno na moj 35. rojstni dan in čeprav se sprašujem, kako je mogoče, da si potrebovala toliko časa, da si se spomnila na pravega, pristnega, zakoreninjenega štajerskega kolega, o katerem vidim, da veš dejansko vse in ga redno spremljaš tako v tisku kot na televiziji, Ti moram povedati, da mi srce bije od veselja in zadovoljstva pri prebiranju Tvojih vrstic. Natočil sem si kozarec dobrega brendija iz Jereza, prižgal domačo cigaro, ki mi jo je osebno zvil kmet - campesino - Benito med mojim zadnjim potovanjem po Kubi, in z največjim veseljem Ti bom odgovoril.

Kot prvo želim objasniti takoj svojo ptujsko pripadnost. Res je: ogromno potujem. Svet poznam tudi zato, ker to zahteva moja stroka, a nisem Ptujčan le po duši. Tukaj sem se rodil, tukaj sem preživel najlepša leta svojega otroštva in tukaj uradno živim, ker v moji kuhinji še zdaj diši po babičnih piškotih in ker obožujem to mesto. Ptuj je poslal v zgodovino prave velikane, kot sta samo za primer Sveti Viktorin in Vespazijan. Ko se sprehajam po Rimu, kjer tudi predavam in kjer sem nekaj let živel, vedno pomislim, da Kolo-seja in javnih stranišč nikoli ne bi bilo brez Ptujja, filozofija Katoliške cerkve pa bi bila malo bolj revna. Ponosen sem, da sem Ptujčan. Moje mesto izraža vse to, kar je osrednja Evropa: lepota, dekadenca, zgodovina, arhitektura, psihološka in družbena nasprotja. Tukaj so živeli vedno Slovenci, laški in vindiški. Ptuj je Slovenija v malem. Mi smo ogledalo osrednje Evrope.

Začniva od konca Tvojega pisma. Znašel sem se na listi SLS Radovana Žerjava, ker me je sam vodja SLS nagovoril v to smer. Kandidiral sem kot neodvisni kandidat s podporo SLS, ker verjamem v vrednote, ki jih predstavlja sto let stara slovenska stranka. Mislim, da izražajo slovensko zgodovino, zmernost in tradicijo. Osebno sem zmerni konservativec ali če gledamo iz

drugega zornega kota: liberalni konservativec. Kot je rekel v 19. stoletju prvi italijanski premier grof Cavour: konservativec je tisti, ki zna v pravem trenutku spremeniti svoje prepričanje. Ostali predsedniki strank, ki so me vabili k sodelovanju, me niso prepričali. Sem razočaran? Niti ne. Z menoj, kot veš, je bila stranka SLS prvič resnično pred vrati ministrstva za zunanje zadeve, in to v času svetovnih mednarodnih premikov. Žal je politična kuhinja koalicijskih pogajanj kasneje zahtevala kompromise in je stranka raje pristala na standardne stolčke. Škoda za SLS, ki je imel zgodovinsko priložnost. Jaz nadaljujem svojo pot z dodatnimi izkušnjami in s še večjim prepričanjem, da Slovenci potrebujemo eno veliko, stabilno, resno sredinsko stranko, ki bo prispevala k bolj uravnoteženemu strankarskemu sistemu. Slovenci nismo skrajneži.

Lansko leto sem sklenil, da je ne glede na mojo mladost prišel čas, da se aktivno angažiram v političnem življenju in da udeležim to, kar govorim kot akademik in kot analitik, ter da prenesem v politični prostor gospodarske izkušnje, ki sem jih nabral po svetu. V mojih letih je bil Aleksander Veliki že mrtev, ogromno cesarjev že ubitih in - kot si sama poudarila - Dante Alighieri je že napisal Božansko komedijo (en moj prijatelj vedno pravi: bolje je imeti božansko življenje kot napisati božansko komedijo!). Če imaš vizijo, voljo in sposobnost, leta ne smejo biti ovira. Če je to edina napaka, ki mi jo nekateri lahko očitajo, potem obljubim, da jo bom vsak dan zmanjševal! Pred mesecem dni sem vstopil v velike čevlje prof. dr. Bučarja. Prevzel sem Panevropsko gibanje, organizacijo, ki je zaslužna za našo evropsko pot in za priključitev k Natu. Priznam, da sem tisti dan prvič imel malo treme od spoštovanja in ker se zavedam, da nas čakajo veliki izzivi. Evropa je res sredi najgloblje krize lastne zgodovine. Celinski voditelji so se izkazali za nesposobne pri reševanju težav in ker niso razumeli njihovega izvora ter razlogov, so

Berlusconi je so me naučili: ne obstajajo problemi, samo rešitve

nas pahnili v še globljo depresijo. Razvoj sveta, tehnologije, financ, gospodarstva je v zadnjih dvajsetih letih naredil kvantni preskok. V dvajsetih letih smo doživeli spremembe, za kakršne so v preteklosti bile potrebne številne generacije. Politiki, prepričani, da nam bo nadzorovani razvoj financ podaril dolga leta blaginje in bogastva, so zaostali in niso sledili razvoju sveta. Pustili so, da nam vladajo bančni tehnokraci, in so nas pahnili v dobo finančnega fašizma. Današnja generacija politikov, ne glede na njihovo relativno mladost, je stara. Zgodovina jo je povozila. Politično telo potrebuje novo, svežo kri. V kolikor se bomo sprenevedali okrog omenjenega dejstva, nam bosta še naprej vladala Nietzscheva samodestrukтивnost in Tanatos Dostojevskega.

Jaz verjamem v Slovenijo in v neomejen potencial Slovencev. Res je, da smo v zadnjih letih izgubili kompas in cilje, vendar ni treba čakati pasivno na katastrofo. Ko so nam govorili, da moramo čim prej skočiti na nemško-francoski vlak, da ne zamudimo razvoja, sem bil edini v državi, ki je Pahorju poskusil dopovedati, da takšen vlak ne obstaja oziroma da je bil intercity, če je kdaj vozil, medtem ko smo mi

(Osebnih arhiv)

še čakali na lokalca na stranskem tiru. Merkozy je bil koncentrat zgrešene politike. Pri nas je prevladala misel, da moramo biti na vlaku navideznega zmagovalca ne glede na posledice. S takšnim razmišljanjem se ne strinjam. In danes se mi zdi, da je moje poglede razumela tudi večina Slovencev. Sem jadrallec in vem, da nikoli ni ravne poti, da prideš do cilja. Moraš pa vedeti, kje se nahaja. Z novo vizijo in z višjo ravnijsko notranje kot zunanje politike lahko ponovno postanemo zgled in primer uspeha. Male države lahko eksponencialno podvojijo svoj vpliv in moč znotraj multilateralnih organizacij in v kaotičnem ozračju. Narava nam je dala neverjetno geopolitično pozicijo in nadarjenost preprostega, pridnega naroda. Za Slovenijo se je vredno truditi. In če se vsak od nas potruži za lastno državo, lahko rešimo tudi Evropo. Rešujem svet? Reciva takole: trudim se prispevati k iskanju pravih rešitev in navdušiti mlade generacije nad plemenito politiko tako, da jim pokažem, kako pomembni in obenem fascinantni so mednarodni odnosi, ki neposredno vplivajo na usodo narodov. Predolgo v politični areni nihče več ne govori o vrednotah, etiki, moralni in civilnem angažiranju. Nihče več

ne verjame, da se lahko kaj spremeni. Vsi živijo v apatiji in razočaranju. Veliki premiki so vedno rezultat velikih posameznikov, ki so zbrali pogum in tvegali uresničiti določene ideje, ki so bile podkožno že prisotne v družbi in le čakale na sprožilca. Vloga pravega politika je razumeti potencialno stanje in ga uresničiti v dobro vseh. V tem je razlika med normalnim, vsakdanjim politikom in državnikom. Državnik je človek, ki ima veliko znanja, ki se zaveda lastnih pomanjkljivosti, ki ima izklesane vrednote ter zgodovinsko inteligenco in odgovornost. Res je, Berlusconi in njegovo ekipo sem poznal. Naučili so me nečesa bistvenega: ne obstajajo problemi, samo rešitve. Vsaka težava je priložnost za nov razvoj.

Glede nogometa pa moram povedati, da nisem navdušen navijač. Ogromno sem se ukvarjal s športom v preteklosti: košarka, jadrnanje, veslanje in atletika. Rezultati so bili vredni truda, a ostala mi je želja po aktivnem angažiranju. Pasivno gledanje dvobojev na malem ekranu ni zame, a vsaki ekipi vedno želim le eno: naj zmaga najbolj! Naj bo zmaga poštena!

Tvoj

Laris